



S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI NADZWYCZAJNEJ DO ROZPATRZENIA PROJEKTÓW
USTAW DOTYCZĄCYCH PRAWA DO PRZERYWANIA CIĄŻY

**o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy
o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego
i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży
(druk nr 223)**

Sejm na 9. posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2024 r. – na podstawie art. 39 ust. 2 regulaminu Sejmu – skierował powyższy projekt ustawy do Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw dotyczących prawa do przerywania ciąży w celu rozpatrzenia.

Komisja Nadzwyczajna do rozpatrzenia projektów ustaw dotyczących prawa do przerywania ciąży po rozpatrzeniu powyższego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach: 23 kwietnia, 16 i 28 maja, 9 lipca 2024 r. oraz 8 października 2026 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja – zgodnie z art. 43 ust 3 regulaminu Sejmu – przedstawia, na żądanie wnioskodawcy, następujące wnioski mniejszości:

1) w art. 1 dodać pkt 5 w brzmieniu:

„5) po art. 4d dodaje się art. 4e w brzmieniu:

„Art. 4e. 1. Świadczeniodawca, o którym mowa w art. 4b ust. 2, informuje kobietę ubiegającą się o przerwanie ciąży o możliwości skorzystania z dobrowolnej konsultacji wspierającej z udziałem wskazanej przez nią osoby bliskiej, w tym ojca dziecka poczętego, oraz zapewnia taką konsultację na jej wniosek.

2. Konsultację prowadzi psycholog. Służy ona umożliwieniu uczestnikom przedstawienia swojego stanowiska i obaw oraz uzyskania informacji o dostępnych formach wsparcia. Konsultacji udziela się bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 24 godzin od zgłoszenia wniosku. Na wniosek kobiety konsultacja może odbyć się w późniejszym terminie, także po przerwaniu ciąży. Za zgodą uczestników może ona odbyć się za pomocą środków porozumiewania się na odległość.
3. Udział osoby bliskiej wymaga jej swobodnie wyrażonej zgody oraz swobodnie wyrażonej zgody kobiety. Każdy z uczestników może cofnąć zgodę w każdym czasie. Świadczeniodawca umożliwia kobiecie wyrażenie lub cofnięcie zgody bez obecności osoby bliskiej.
4. Bez uprzedniej zgody kobiety świadczeniodawca nie zawiadamia osoby bliskiej o zgłoszeniu się kobiety ani nie kontaktuje się z tą osobą w sprawie konsultacji. Przepis nie narusza uprawnień przedstawiciela ustawowego wynikających z odrębnych przepisów.
5. Informacje dotyczące zdrowia kobiety przekazuje się osobie bliskiej wyłącznie na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Zgoda na udział w konsultacji nie jest równoznaczna z upoważnieniem do dostępu do dokumentacji medycznej kobiety.
6. Skorzystanie z konsultacji, odmowa udziału w niej, nieobecność osoby bliskiej, cofnięcie zgody lub różnica stanowisk uczestników nie mogą stanowić podstawy odmowy ani opóźnienia udzielenia świadczenia przerwania ciąży. Konsultacja nie jest warunkiem udzielenia tego świadczenia.
7. Konsultacja jest bezpłatna dla kobiety uprawnionej do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz wskazanej przez nią osoby bliskiej. Jej koszty finansuje Narodowy Fundusz Zdrowia w ramach umowy, o której mowa w art. 4b ust. 2.”;”;

– poseł **M. Józefaciuk**

2) w art. 1 dodać pkt 6 w brzmieniu:

„6) po art. 4e dodaje się art. 4f w brzmieniu:

„Art. 4f. 1. Na wniosek osoby uprawnionej pomoc psychologiczną zapewnia się:

- 1) kobiecie, u której występują okoliczności, o których mowa w art. 4a ust. 1, albo której ciąża zakończyła się poronieniem, urodzeniem martwego dziecka lub przerwaniem ciąży;
 - 2) mężczyźnie wskazującemu siebie jako ojca dziecka, w tym dziecka poczętego, którego dotyczy ciąża, o której mowa w pkt 1;
 - 3) osobie bliskiej kobiety, o której mowa w pkt 1, w związku z doświadczeniami dotyczącymi tej ciąży.
2. Każda z osób, o których mowa w ust. 1, może samodzielnie zgłosić potrzebę pomocy. Dostęp osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie zależy od zgody kobiety, korzystania przez nią z pomocy ani pozostawania z nią w związku.
 3. Do zgłoszenia potrzeby pomocy wystarcza oświadczenie osoby zgłaszającej o okolicznościach, o których mowa w ust. 1. Od mężczyzny nie wymaga się dowodu ustalenia lub uznania ojcostwa. Oświadczenie nie wywołuje skutków w zakresie ustalenia lub uznania ojcostwa.

4. Świadczeniodawca, o którym mowa w art. 4b ust. 2, udziela pierwszej konsultacji psychologicznej bez skierowania, nie później niż w ciągu 24 godzin od zgłoszenia potrzeby pomocy. Konsultacji udziela psycholog; za zgodą osoby korzystającej z pomocy może ona odbyć się za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Dalszej pomocy udziela się odpowiednio do potrzeb zdrowotnych tej osoby.
5. Świadczeniodawca informuje kobietę o pomocy przysługującej osobom określonym w ust. 1. Miejsce i sposób samodzielnego zgłoszenia potrzeby pomocy podaje także w swojej siedzibie i na stronie internetowej, jeżeli ją prowadzi.
6. Udzielenie pomocy osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie wymaga dokumentacji medycznej kobiety ani danych pozwalających na jej identyfikację. Świadczeniodawca nie kontaktuje się z kobietą w celu weryfikacji zgłoszenia. Skorzystanie z pomocy nie uprawnia do informacji o jej zdrowiu ani do dostępu do jej dokumentacji medycznej.
7. Dokumentację medyczną osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, prowadzi się odrębnie od dokumentacji medycznej kobiety.
8. Pomoc przysługuje bezpłatnie osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Jej koszty finansuje Narodowy Fundusz Zdrowia w ramach umowy, o której mowa w art. 4b ust. 2.

– poseł **M. Józefaciuk**

Warszawa, dnia 8 października 2026 r.

Sprawozdawca

Przewodnicząca Komisji

(-) Wioleta Tomczak

(-) Dorota Łoboda

projekt**U S T A W A**

z dnia ... 2026 r.

o zmianie ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Art. 1. W ustawie z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W podstawach programowych edukacji szkolnej wprowadza się wiedzę o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji i antykoncepcji.”;

2) w art. 4a:

a) w ust. 1:

- we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz „dokonane” zastępuje się wyrazem „przeprowadzone”,
- po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) badania lub inne przesłanki medyczne wskazują na duże prawdopodobieństwo ciężkiej i nieodwracalnej wady płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu,”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2a przerwanie ciąży jest dopuszczalne do chwili osiągnięcia przez płód zdolności do samodzielnego życia poza organizmem kobiety w ciąży. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 3 przerwanie ciąży jest dopuszczalne do upływu 12. tygodnia ciąży.

3. Przerwanie ciąży przeprowadza się z poszanowaniem godności i prawa do prywatności kobiety w ciąży.”;

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Dokument zawierający wyrażenie zgody na przerwanie ciąży zawiera informację, o której godzinie zgoda została wyrażona.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wystąpienie okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2a, stwierdza lekarz inny niż przerywający ciążę, chyba że zagroziłoby to życiu kobiety w ciąży lub istnieją okoliczności wymagające niezwłocznego działania w celu zapobieżenia uszczerbkowi na zdrowiu kobiety w ciąży.”,

e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5f w brzmieniu:

„5a. Wystąpienie okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2a, stwierdza lekarz na podstawie posiadanych informacji dotyczących stanu zdrowia kobiety w ciąży lub płodu.

5b. Wystąpienie okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, stwierdza prokurator na wniosek kobiety w ciąży, jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika. Do stwierdzenia wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, nie jest wymagane wcześniejsze zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wszczęcie postępowania karnego. Stwierdzenie może nastąpić na podstawie niebudzącego wątpliwości oświadczenia kobiety w ciąży.

5c. Stwierdzenie wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, następuje w drodze postanowienia, które prokurator wydaje niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni kalendarzowych od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 5b.

5d. Na postanowienie prokuratora o odmowie stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, kobiecie w ciąży, jej przedstawicielowi ustawowemu lub pełnomocnikowi przysługuje zażalenie do sądu rejonowego, właściwego dla jednostki prokuratury, w której wydano postanowienie. Przekazanie akt sprawy następuje w terminie 2 dni kalendarzowych od dnia wniesienia zażalenia.

5e. Zażalenie, o którym mowa w ust. 5d, sąd rozpoznaje niezwłocznie, nie później niż przed upływem 3 dni kalendarzowych od dnia przekazania sądowi zażalenia wraz z aktami sprawy.

5f. Minister właściwy do spraw zdrowia udostępnia na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia

oraz w Biuletynie Informacji Publicznej tego urzędu informację o zasadach przerywania ciąży. Lekarz lub prokurator w razie stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, przekazuje kobiecie w ciąży, jej przedstawicielowi ustawowemu lub pełnomocnikowi wydruk informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym.”,

f) uchyla się ust. 6 i 7,

g) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje zawodowe lekarzy uprawniające do przeprowadzania przerywania ciąży oraz do stwierdzania okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2a, biorąc pod uwagę aktualną wiedzę medyczną, konieczność prawidłowego ustalenia przesłanek przerywania ciąży, w szczególności stanu zdrowia psychicznego kobiety, potrzebę zapewnienia dostępności lekarzy posiadających uprawnienia oraz ustawowe terminy związane z procesem przerywania ciąży.”,

h) uchyla się ust. 10;

3) art. 4b otrzymuje brzmienie:

„Art. 4b. 1. Kobietom uprawnionym do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przysługuje prawo do bezpłatnego przerywania ciąży w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, który zawarł umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie świadczeń opieki zdrowotnej nad kobietą w ciąży. W przypadku przerywania ciąży za pomocą środka farmakologicznego przyjęcie środka farmakologicznego może nastąpić poza podmiotem wykonującym działalność leczniczą, jeżeli nie przeciwstawia się temu stan zdrowia kobiety.

2. Podmiot wykonujący działalność leczniczą, który zawarł umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie świadczeń zdrowotnych nad kobietą w ciąży, jest obowiązany do udzielania tych świadczeń w sposób kompleksowy, obejmujący przerywanie ciąży oraz udzielanie pomocy psychologicznej. W tym celu może zlecić udzielanie części świadczeń podwykonawcy, za którego działania lub zaniechania odpowiada jak za własne.

3. Kobiecie w sytuacji, o której mowa w art. 4a ust. 1, zapewnia się pomoc psychologiczną, realizowaną przez:

- 1) przekazanie informacji o możliwości skorzystania przez kobietę w ciąży i osobę jej najbliższą z pomocy psychologicznej,
 - 2) udzielenie pomocy psychologicznej w ciągu 24 godzin od zgłoszenia takiej potrzeby przez osobę uprawnioną do takiej pomocy.”;
- 4) po art. 4c dodaje się art. 4d w brzmieniu:

„Art. 4d. 1. Świadczenia opieki zdrowotnej w postaci przerwania ciąży udziela się niezwłocznie nie później niż w terminie 72 godzin od godziny wskazanej w ostatnim dokumencie, o którym mowa w art. 4a ust. 4, w którym zgoda została wyrażona.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, ulega skróceniu, jeśli wymaga tego stan zdrowia kobiety w ciąży lub gdy zachowanie tego terminu uniemożliwałoby przerwanie ciąży z uwagi na przekroczenie terminów, o których mowa w art. 4a ust. 2.

3. Odmowa wykonania świadczenia opieki zdrowotnej w postaci przerwania ciąży jest przekazywana kobiecie w ciąży, jej przedstawicielowi ustawowemu i pełnomocnikowi w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.¹⁾) w art. 47c w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) kobiety w ciąży i w okresie 6 miesięcy po przerwaniu ciąży;”.

Art. 3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4a ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1 tracą moc z dniem wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 4a ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie później niż po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1537 i 1739 oraz z 2026 r. poz. 26, 203, 791, 972, 986 i 1007.